

Lubuski Urząd Wojewódzki

w Gorzowie Wielkopolskim

ul. Jagiellończyka 8

66-400 Gorzów Wlkp.

Gorzów Wlkp., dnia 21 czerwca 2017r.

PS-III.862.7.2017.AHum

Pani

Marlena Płotcka

Dyrektor

Powiatowego Urzędu Pracy

Strzelce Kraj.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z późn. zm.) zespół kontrolny właściwego do spraw pracy wydziału urzędu wojewódzkiego w składzie:

1. Andżelika Humienna – Starszy Inspektor w Oddziale Rynku Pracy Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. (przewodniczący zespołu) posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego do przeprowadzenia kontroli Nr 70-1/2017 z dnia 28 lutego 2017r.
2. Beata Malarek – Starszy Inspektor Wojewódzki w Oddziale Rynku Pracy Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego do przeprowadzenia kontroli Nr 70 - 2/2017 z dnia 28 lutego 2017r.

przeprowadził w okresie od dnia 28.03.2017r. do 24.04.2017r. kontrolę problemową w Powiatowym Urzędzie Pracy w Strzelcach Kraj. przy Al. Wolności 39 w zakresie prawidłowości prowadzenia pośrednictwa pracy ze szczególnym uwzględnieniem przyjmowania i upowszechniania krajowych ofert pracy. Kontrola obejmowała okres od dnia 01.01.2016r. do dnia 27.03.2017r. i została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym przez Wojewodę Lubuskiego Rocznym Planem Kontroli na rok 2017. Czynności kontrole zostały przeprowadzone w oparciu o przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.

Ustalenia organizacyjne:

Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Kraj. jest jednostką organizacyjną samorządu terytorialnego wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej. Urząd ma swoją siedzibę w Strzelcach Kraj. przy Al. Wolności 39. Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Kraj. posiada Filię w Drezdenku przy Al. Piastów 1c i przy ul. Kościuszki 42c/14 oraz Biuro Zamiejscowe w Dobiegniewie przy ul. Mickiewicza 3.

Terenem działania Powiatowego Urzędu Pracy jest powiat Strzelecko-Drezdenecki, w skład którego wchodzi: Strzelce Kraj., Drezdenko, Dobiegniew, Stare Kurowo i Zwierzyn. Obszarem działania PUP w Strzelcach Kraj. jest Miasto i Gmina Strzelce Kraj. oraz Gmina Zwierzyn, Filii w Drezdenku jest Miasto i Gmina Drezdenko oraz Gmina Stare Kurowo, natomiast Biuro Zamiejscowe w Dobiegniewie swoim działaniem obejmuje Miasto i Gminę Dobiegniew.

Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Kraj. działa na podstawie Statutu Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Kraj. nadanego Uchwałą Nr XXXVI/180/09 Rady Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego z dnia 18 czerwca 2009r. oraz na podstawie Regulaminu Organizacyjnego wprowadzonego Uchwałą Nr 230/2014 z dnia 2 czerwca 2014r. Zarządu Powiatu Strzelecko - Drezdeneckiego w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Kraj. Uchwałą Nr 63/2015 Zarządu Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego z dnia 12 listopada 2015r. wprowadzono zmiany do Regulaminu Organizacyjnego PUP.

Kierownictwo nad kontrolowaną jednostką sprawują:

1. Pani Marlena Płotecka - powołana na stanowisko Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Kraj. z dniem 26 października 2006r.
2. Pani Magdalena Martyniszyn - Zastępca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Kraj., powołana na ww. stanowisko z dniem 10 stycznia 2014r.

Z Regulaminu Organizacyjnego PUP w Strzelcach Kraj. wynika, że zadania z zakresu pośrednictwa pracy realizowane są w dziale Centrum Aktywizacji Zawodowej Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Kraj. oraz Filii CAZ w Drezdenku i Biura Zamiejscowego CAZ w Dobiegniewie.

Stan zatrudnienia w Powiatowym Urzędzie Pracy w Strzelcach Kraj. na dzień kontroli tj. 28.03.2017r. wynosi 46 osób, w tym 18 osób realizuje usługi rynku pracy. Ustalona minimalna liczba pracowników świadczących usługi rynku pracy i pełniących funkcję doradcy klienta w PUP Strzelce Kraj. w roku 2017 kształtuje się na poziomie 12, a zatem stwierdzić należy, że urząd pracy realizuje obowiązek wynikający z § 86 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy w przedmiocie obowiązku ustalenia minimalnej liczby pracowników świadczących usługi rynku pracy i pełniących funkcję doradcy klienta.

W zakresie danych dotyczących struktury bezrobocia ustalono, że na dzień 31.12.2016 r. ogólna liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Strzelce Kraj. wyniosła 2.629, w tym 507 z prawem do zasiłku. Natomiast na dzień 27.03.2017r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie kształtowała się na poziomie 2.806, w tym 586 z prawem do zasiłku.

Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

Przeprowadzona w Powiatowym Urzędzie Pracy w Strzelcach Kraj. kontrola dotyczyła prawidłowości prowadzenia pośrednictwa pracy jako podstawowej usługi rynku pracy. Zespół kontrolny poddał analizie przyjmowanie, realizację oraz upowszechnianie krajowych otwartych ofert pracy.

Badaniu poddano 100 % krajowych ofert pracy będących w realizacji w PUP w Strzelcach Kraj. na dzień 27.03.2017r. (tj. 36) oraz 20 wybranych zrealizowanych otwartych krajowych ofert pracy w roku 2016 (zbadano 20 ostatnich przyjętych w roku 2016 ofert pracy).

Badaniu poddano realizację usługi pośrednictwa pracy poczynszyszy od przyjęcia krajowej oferty pracy przez urząd, poprzez jej upowszechnienie i realizację.

Z informacji rocznej udostępnianej na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze dotyczącej stanu i struktury bezrobocia w województwie lubuskim wynika, że liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (narastająco od początku roku)

w Powiatowym Urzędzie Pracy w Strzelcach Kraj. w roku 2016 wyniosła 2.917. Dla porównania w roku 2015r. liczba wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej wyniosła 2.324, co wskazuje na tendencję wzrostową w przyjmowaniu i upowszechnianiu krajowych ofert pracy (subsydiowanych i niesubsydiowanych).

W zakresie danych statystycznych dotyczących pośrednictwa pracy wynikających z przekazanych w dniu 28.03.2017r. pisemnych informacji ustalono, że w okresie od 01.01.2016r. do 31.12.2016r. do kontrolowanej jednostki wpłynęło 1.296 krajowych ofert pracy. Do pracy skierowano 3.253 osoby bezrobotne, z których 426 (tj. 13,1%) podjęło zatrudnienie. Natomiast w okresie od 01.01.2017r. do 27.03.2017r. Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Kraj. zarejestrował łącznie 347 krajowych oferty pracy, w ramach których do pracy skierowano 720 osób, z czego 311 (tj. 43,2%) podjęło zatrudnienie.

Zespół kontrolny ustalił, iż w roku 2016 odsetek osób, które po skierowaniu do pracodawcy podjęły zatrudnienie kształtuje się na bardzo niskim poziomie i wynosi 13,1%. Powyższe stwierdzenie znajduje odzwierciedlenie w kontrolowanej dokumentacji, gdzie na 20 wybranych zrealizowanych otwartych krajowych ofert pracy w roku 2016 jedynie w 7 przypadkach zatrudnione zostały osoby bezrobotne skierowane przez PUP, natomiast w ramach pozostałych 13 ofert (w tym 1 umowa zlecenie) pracę podjęły osoby niezarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Strzelcach Kraj. Stwierdzono, iż do tak niskiego wskaźnika zatrudnienia mogą przyczyniać się stwierdzone w trakcie czynności kontrolnych uchybienia w zakresie kierowania osób bezrobotnych do pracodawców oraz rozliczania skierowań do pracy, które zostały opisane w dalszej części przedmiotowego projektu wystąpienia kontrolnego. Ustalono, że wskaźnik zatrudnienia w ramach otwartych, niesubsydiowanych krajowych ofert pracy w okresie od 01.01.2017r. do 27.03.2017r. kształtuje się za znacznie wyższym poziomem niż w 2016r. i wynosi 43,2%.

Zespół kontrolny ustalił, że Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Kraj. umożliwia pracodawcy zgłoszenie krajowej oferty osobiście, faxem, telefonicznie, e-mailem lub elektronicznie. Oferty pracy pozyskiwane są również podczas wizyt u pracodawców prowadzonych przez doradców klienta instytucjonalnego oraz doradców klienta indywidualnego i instytucjonalnego. Informacje o w/w możliwościach zgłoszenia krajowej oferty pracy oraz druki zgłoszenia oferty pracy są dostępne w siedzibie Urzędu oraz na stronie internetowej <http://strzelcekrajskie.praca.gov.pl/>.

Ogólna charakterystyka procedury prowadzenia pośrednictwa pracy.

Pośrednictwo pracy w PUP Strzelcach Kraj. prowadzone jest w formie elektronicznej w oprogramowaniu aplikacyjnym Syriusz. Z pisemnej informacji przekazanej przez Panią Marlenę Płotecką – Dyrektora PUP Strzelce Kraj. wynika, iż pracownik urzędu po otrzymaniu zgłoszenia krajowej oferty pracy weryfikuje czy zgłoszenie zostało prawidłowo wypełnione (czy zawiera wszystkie wymagane dane, czy nie zawarto w nim wymagań dyskryminujących oraz czy pracodawca nie zgłosił oferty do innego powiatowego urzędu pracy) i przyjmuje ofertę do realizacji. Pracownik, który przyjął krajową ofertę pracy do realizacji udostępnia ofertę innym doradcom klienta poprzez zamieszczenie jej w systemie Syriusz. Następnie doradca klienta obsługujący osoby bezrobotne i poszukujące pracy sprawdza czy wśród zarejestrowanych osób są kandydaci spełniający wymagania pracodawcy określone w ofercie i wydaje osobom zarejestrowanym, skierowania do pracy. Informacje w zakresie wydanego

skierowania oraz efektów jego rozliczenia (o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skierowania, podjęciu, przyczynach niepodjęcia bądź odmowie podjęcia pracy, a także o nie rozliczeniu skierowania w wyznaczonym terminie) pracownik odnotowuje w dokumentacji osoby zarejestrowanej oraz w systemie Syriusz celem wydania stosownej decyzji. W przypadku braku w rejestrze PUP w Strzelcach Kraj. kandydatów spełniających wymagania pracodawcy Urząd powiadamia pracodawcę oraz przekazuje innym powiatowym urządzą pracy informacje o braku możliwości realizacji oferty.

Ponadto z przedmiotowej informacji wynika, iż krajowa oferta pracy jest upowszechniana do publicznej wiadomości na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej (centralna baza ofert pracy). Ponadto oferty pracy w aktualizowanej na bieżąco wersji papierowej udostępniane są klientom przez doradców klienta podczas wizyt w urządzie. Jednocześnie, jeżeli pracodawca wyraził taką wolę, krajowa oferta pracy jest przekazywana drogą elektroniczną do wskazanych przez pracodawcę innych powiatowych urzędów pracy. Ustalono, że w takim przypadku każdorazowo oferty pracy były przekazywane drogą e-mailową urządzą pracy wskazanym przez pracodawcę. Urząd wycofuje krajową ofertę pracy ze wszystkich miejsc, w których ją zamieścił, w przypadku uzyskania informacji o przyjęciu do pracy ustalonej liczby osób, upływu okresu aktualności oferty lub utraty jej aktualności przed upływem tego terminu.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Kraj. realizuje obowiązek wynikający z § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy tj. podejmuje, planuje i utrzymuje kontakty z pracodawcami krajowymi, a plan kontaktów obejmuje okresy nie dłuższe niż jeden kwartał danego roku kalendarzowego.

Analiza stosowanego w PUP Strzelce Kraj. druku „krajowej oferty pracy”

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż wprowadzony zarządzeniem Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Kraj. nr 11/2015, z dnia 4 marca 2015r druk zgłoszenia przez pracodawcę krajowej oferty pracy nie zawiera wszystkich danych dotyczących pracodawcy wynikających z rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy. Zgodnie bowiem z § 6 ust.2 pkt. 1 ww. rozporządzenia zgłoszenie oferty pracy zawiera m.in. informacje dotyczące okoliczności, o których mowa w art. 36 ust. 5f ustawy, który stanowi że powiatowy urząd pracy może nie przyjąć oferty pracy, w szczególności jeżeli pracodawca w okresie 365 dni przed dniem zgłoszenia oferty pracy został ukarany lub skazany prawomocnym wyrokiem za naruszenie przepisów prawa pracy albo jest objęty postępowaniem dotyczącym naruszenia przepisów prawa pracy. Druk zgłoszenia krajowej oferty pracy opracowany przez Dyrektora PUP Strzelce Krajeńskie zawiera jedynie pouczenie, iż w przypadku zaistnienia ww. okoliczności urząd pracy powiadamia pracodawcę pisemnie wraz z uzasadnieniem o odmowie przyjęcia krajowej oferty pracy do realizacji. Brak jest natomiast informacji w przedmiotowym zakresie.

Analiza poszczególnych otwartych krajowych ofert pracy poddanych kontroli:

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące uchybienia w realizacji krajowych ofert pracy:

1. Stwierdzono, iż w 9 przypadkach pracodawcy odmówili zatrudnienia skierowanych do nich osób bezrobotnych ze względu na nie spełnianie wymogów, pomimo iż w zgłoszeniu oferty pracy nie wskazali oczekiwań w przedmiotowym zakresie. Urząd pracy nie wyjaśnił z pracodawcą ww. kwestii i nie doprecyzował wymogów w zakresie oczekiwanych kwalifikacji.

– Oferta pracy z dnia (*) złożona przez firmę (*) na stanowisko księgowy.

Z danych dotyczących oczekiwań pracodawcy wobec kandydatów do pracy zawartych w przedmiotowej ofercie wynika, że pracodawca wymaga wykształcenia średniego bądź wyższego oraz umiejętności w zakresie obsługi komputera, natomiast doświadczenie zawodowe będzie mile widziane. W ramach ww. oferty do pracy skierowano osobę bezrobotną spełniającą wymogi pracodawcy w zakresie wykształcenia. Ponadto z karty rejestracyjnej bezrobotnej wynika, że posiada ona ponad 8-letni staż pracy na stanowisku samodzielnej księgowej, zatem posiadane doświadczenie zawodowe wskazuje również na znajomość obsługi komputera. Natomiast z informacji umieszczonej przez pracodawcę na skierowaniu do pracy wynika, że kandydatka nie zostanie przyjęta ponieważ nie spełnia wymagań dotyczących prowadzenia pełnej księgowości. W celu efektywniejszej realizacji przedmiotowej oferty pracy zasadnym wydaje się wyjaśnienie z pracodawcą, czy wymaga dodatkowych kwalifikacji, których nie zawarł w ofercie pracy i które należałoby uzupełnić. Ze zgłoszenia krajowej oferty pracy wynika bowiem, że do ogólnego zakresu obowiązków kandydata będzie należało prowadzenie pełnej księgowości spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jednakże nie wskazano wymagań w przedmiotowym zakresie.

– Oferta pracy z dnia (*) złożona przez firmę (*) na stanowisko pomocnik stolarza.

Z w/w oferty wynika, że pracodawca od kandydatów wymaga wyłącznie „chęci do pracy”, natomiast dwie skierowane osoby bezrobotne nie zostały przyjęte do pracy z powodu „braku kwalifikacji” (adnotacja pracodawcy na skierowaniu). W ocenie zespołu kontrolnego, skoro pracodawca w ofercie pracy nie wskazuje żadnych wymogów w zakresie wykształcenia i doświadczenia zawodowego, a następnie odmawia przyjęcia kandydatów z powodu braku kwalifikacji, należałoby wyjaśnić z pracodawcą szczegółowe powody odmowy przyjęcia skierowanych osób. Podkreślić należy że rolą usługi pośrednictwa pracy jest m.in. pomoc pracodawcy w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych, a zatem w przypadku, kiedy urząd kieruje do pracy kandydatów spełniających wymogi pracodawcy, a pracodawca odmawia przyjęcia z powodu braku kwalifikacji, należałoby doprecyzować z pracodawcą wymagania dotyczące kwalifikacji kandydatów do pracy tak aby w sposób efektywny i skuteczny zrealizować przyjętą ofertę pracy.

– Oferta pracy z dnia (*) złożona przez firmę (*) na stanowisko pomocniaka trakowego.

Z przedmiotowej ofercie pracodawca wskazał, iż oczekuje osób sprawnych fizycznie (umiejętności), ponadto doświadczenie zawodowe będzie mile widziane. Natomiast w 1 przypadku z adnotacji dokonanej przez pracodawcę w skierowaniu wynika, iż osoba bezrobotna nie zostanie zatrudniona ponieważ nie spełnia wymagań. Biorąc pod uwagę, iż stawiany przez pracodawcę wymóg, tj. sprawność fizyczna jest pojęciem względnym, zasadne jest w tej sytuacji szczegółowe wyjaśnienie powodu niezatrudnienia skierowanego kandydata, jak również dookreślenie stawianego wymogu.

– Oferta pracy z dnia (*) złożona przez firmę „(*)” na stanowisko kucharz.

Z przedmiotowej oferty wynika, że pracodawca wymaga wykształcenia zawodowego (bez

wskazania w jakim zawodzie) oraz samodzielności. Ponadto pracodawca nie wskazał oczekiwań w zakresie posiadanego stażu pracy. Ustalono, iż w przypadku 5 bezrobotnych spełniających wymogi wskazane w zgłoszeniu oferty pracy, pracodawca odmówił zatrudnienia skierowanych osób z powodu braku kwalifikacji bądź doświadczenia. W takim przypadku zasadnym wydaje się wyjaśnienie z pracodawcą, czy wskazywany powód odmowy przyjęcia do pracy związany jest z brakiem u kandydatów wykształcenia i doświadczenia zawodowego w zawodzie kucharz i ewentualne uaktualnienie oferty.

2. Zespół kontrolny stwierdził, iż w przypadku odmowy podjęcia zatrudnienia przez skierowanych kandydatów urząd pracy nie przeprowadził postępowania wyjaśniającego i nie ustalił, czy odmowa przyjęcia odpowiedniego zatrudnienia nastąpiła bez uzasadnionej przyczyny. Natomiast zgodnie z art. 33 ust. 4 pkt 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy starosta pozbawia statusu bezrobotnego, który odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia (...). Przedmiotowe uchybienia dotyczą:

- Oferta pracy z dnia (*) złożona przez firmę (*) na stanowisko operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury.

W dniu 29.11.2016r. ww. ofertę zaproponowano bezrobotnemu i wydano skierowanie do pracy z terminem rozliczenia do dnia 06.12.2016r. Z akt sprawy wynika, że kandydat nie zgłosił się do pracodawcy, natomiast stawił się w urzędzie pracy w dniu 05.12.2016r. i przedłożył zaświadczenie lekarskie z dnia 29.11.2016r., z którego wynika, iż jest w trakcie przewlekłego leczenia. Ustalono, że pośrednik pracy na podstawie przedmiotowego zaświadczenia rozliczył skierowanie. Jednakże przedłożone zaświadczenie nie potwierdza niezdolności do podjęcia pracy, a sam fakt leczenia. Nie można jednak na jego podstawie stwierdzić, czy z powodu choroby bezrobotny jest niezdolny do podjęcia zatrudnienia oraz w jakim okresie. Ponadto należy zwrócić uwagę, iż przedmiotowe zaświadczenie zostało wystawione w tym samym dniu, w którym wydano bezrobotnemu skierowanie do pracy, tj. 29.11.2016r. Z akt sprawy natomiast nie wynika, aby bezrobotny przyjmując ofertę pracy informował, że jest w trakcie leczenia. Wobec tego wątpliwość budzi, czy nie było to zamierzone działanie bezrobotnego mające na celu uniknięcie konsekwencji z powodu nie przyjęcia oferty pracy. W związku z powyższym w przedmiotowym przypadku zasadne było przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego pod kontem nieuzasadnionej odmowy podjęcia pracy.

- Oferta pracy z dnia (*) złożona przez firmę (*) na stanowisko specjalista ds. sprzedaży i obsługi klienta.

W ramach ww. oferty dwie osoby bezrobotne skierowane do pracodawcy odmówiły podjęcia zatrudnienia, jednak nie zostały pozbawione statusu osoby bezrobotnej i na dzień kontroli nadal figurowały w rejestrze PUP w Strzelcach Kraj. W pierwszym przypadku bezrobotna zgłosiła się do pracodawcy dnia 13.03.2017r. i odmówiła przyjęcia pracy ze względów zdrowotnych, następnie stawiła się w urzędzie pracy celem rozliczenia skierowania, do którego dołączyła zaświadczenie lekarskie z dnia 09.03.2017r. Przedmiotowy dokument nie potwierdza niezdolności do podjęcia pracy, wskazano w nim jedynie rozpoznanie choroby, wobec czego brak było podstaw do uznania odmowy podjęcia pracy za uzasadnioną na podstawie przedłożonego przez bezrobotną zaświadczenia. W związku z tym zasadne było w tej sytuacji przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego celem ustalenia, czy bezrobotny spełnia przesłanki do pozostawania w rejestrze osób bezrobotnych, tj. jest zdolny i gotowy do podjęcia

zatrudnienia.

Natomiast w drugim przypadku z adnotacji dokonanej w dniu 21.03.2017r. przez pracodawcę na skierowaniu wynika, że bezrobotna odmówiła podjęcia pracy. Tego samego dnia bezrobotna złożyła w urzędzie pracy oświadczenie i wskazała, że nie może podjąć pracy w firmie (*) ponieważ w najbliższym czasie ma możliwość podjęcia zatrudnienia u innego pracodawcy. W teście bezrobotnego brak jest potwierdzenia kiedy miało nastąpić podjęcie zatrudnienia, a na dzień 31.03.2017r. skierowana osoba nadal pozostawała w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Kraj. jako bezrobotna Organ nadzoru stoi na stanowisku, iż w przedmiotowej sprawie zasadne było zobowiązanie bezrobotnej do powiadomienia o fakcie podjęcia zatrudnienia oraz wyznaczenie terminu na dokonanie tej czynności.

- Oferta pracy z dnia (*) złożona przez firmę Wytwórnia Opakowań (*) na stanowisko operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury.

Na podstawie akt sprawy ustalono, iż dwóch kandydatów odmówiło przyjęcia zatrudnienia. W pierwszym przypadku w dniu 27.10.2016r. bezrobotnemu wydano skierowanie do pracy u ww. pracodawcy z terminem rozliczenia skierowania do dnia 03.11.2016r. W dniu 03.11.2016r. bezrobotny zgłosił się w urzędzie pracy z nierozliczonym skierowaniem i oświadczył, że nie może podjąć pracy w firmie (*) ze względu na brak możliwości dojazdu ponieważ nie posiada prawa jazdy. Pośrednik pracy na podstawie złożonego przez bezrobotnego oświadczenia rozliczył skierowanie, uznając podaną przyczynę odmowy za uzasadnioną. Zespół kontrolny stwierdził, że pracownik urzędu pracy nie ustalił, czy jest dogodny dojazd do pracy środkami komunikacji miejskiej. Należy mieć, bowiem na uwadze, iż zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 16 ustawy o promocji zatrudnienia (...) definicja „odpowiedniej pracy” wskazuje jednoznacznie, że odpowiednia praca to m.in. taka, gdzie łączny czas dojazdu do miejsca pracy i z powrotem środkami transportu zbiorowego nie przekracza 3 godzin. Zatem należało zbadać czy bezrobotny ma możliwość dojazdu do pracodawcy komunikacją miejską. Natomiast w drugim przypadku z adnotacji dokonanej przez pracodawcę w skierowaniu wynika, że kandydat odmówił przyjęcia zatrudnienia z powodu braku kwalifikacji. Ze zgłoszenia oferty pracy wynika, że pracodawca oczekiwał kierowania osób posiadających wykształcenie zawodowe. Na podstawie akt niniejszej sprawy ustalono, że kandydat spełniał wymogi wskazane w zgłoszeniu oferty pracy (posiada wykształcenie średnie zawodowe). Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 16 ustawy o promocji zatrudnienia (...) odpowiednia praca to taka do wykonywania, której bezrobotny ma wystarczające kwalifikacje lub doświadczenie zawodowe. Natomiast podstawowym obowiązkiem bezrobotnego jest przyjmowanie ofert odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy proponowanych przez urząd. Bezrobotny nie może dowolnie decydować kiedy i jaką formę pomocy przyjmie, gdyż urząd pracy przedstawia bezrobotnym oferty pracy jakimi w danej chwili dysponuje, a bezrobotny jest zobowiązany przyjąć zaproponowaną formę wsparcia. Wobec tego należy uznać, że w przedmiotowym przypadku odmowa podjęcia zatrudnienia była nieuzasadniona.

- Oferta pracy złożona przez firmę (*) na stanowisko doradca klienta – przedmiotowa oferta nie podlegała kontroli, gdyż zgodnie z założoną próbą doboru badano 20 ostatnich przyjętych w roku 2016 ofert pracy. Jednakże skierowanie wydane do ww. pracodawcy zostało omyłkowo dołączone do innej kontrolowanej oferty (*) – osoba kierowana otrzymała propozycję pracy w obydwu firmach. Jednakże w związku z tym, że stwierdzono uchybienia w zakresie rozliczenia przedmiotowego skierowania zespół

kontrolny przekazuje uwagi w przedmiotowym zakresie.

Z przedłożonego w trakcie czynności kontrolnych skierowania do pracy wynika, że bezrobotna odmówiła podjęcia pracy ponieważ jest zainteresowana tylko pracą na połowę etatu. W tym miejscu organ nadzoru pragnie zwrócić uwagę, że osoby rejestrujące się jako osoby bezrobotne (co nie jest czynnością obligatoryjną) winny poddawać się pewnym rygorom związanym z tym faktem. Nie mogą dowolnie kształtować swojej sytuacji prawnej w tych ramach, jeżeli jest to sprzeczne z legalnym działaniem organu zatrudnienia. Powyższe oznacza, że bezrobotnymi mogą być zatem tylko takie osoby, które mają wolę podjęcia pracy, natomiast urząd pracy przedstawia bezrobotnym oferty jakimi w danej chwili dysponuje, a bezrobotny jest zobowiązany przyjmując zaproponowaną formę wsparcia.

3. Ponadto stwierdzono, iż w przypadku realizacji oferty pracy z dnia (*) złożonej przez firmę (*) na stanowisko kasjer sprzedawca to pracodawca odmówił zatrudnienia kandydata ze względu na długotrwałe leczenie. Jednakże należy zwrócić uwagę, iż pracodawca przedmiotową informację musiał powziąć od osoby bezrobotnej. Jeżeli osoba bezrobotna udając się do potencjalnego pracodawcy podczas rozmowy kwalifikacyjnej oświadcza mu, iż jest w trakcie długotrwałego leczenia to jej postawa może świadczyć o braku gotowości do podjęcia zatrudnienia, co stanowi przesłankę do pozbawienia statusu osoby bezrobotnej. Należy mieć bowiem na uwadze, że zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bezrobotny musi być osobą zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia lub innej formy pomocy określonej w ustawie. Wobec tego organ powinien przeprowadzić postępowanie wyjaśniające i zbadać czy wskazany w skierowaniu powód odmowy wynika z czasowej niezdolności do podjęcia pracy, czy też bezrobotny na stałe pozostaje w sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia.
4. Ponadto zespół kontrolny stwierdził, że w ofercie z dnia (*) złożonej przez firmę (*) na stanowisko kominiarz pracodawca jako oczekiwania w rubryce umiejętności wskazał „szczupła osoba, praca na wysokości”. W myśl art. 36 ust. 5e ustawy o promocji zatrudnienia (...) powiatowy urząd pracy nie może przyjąć oferty pracy, jeżeli pracodawca zawarł w ofercie pracy wymagania, które naruszają zasadę równego traktowania w zatrudnieniu w rozumieniu przepisów prawa pracy i mogą dyskryminować kandydatów do pracy, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie lub orientację seksualną. Zespół kontrolny stwierdził, iż co prawda oczekiwania pracodawcy nie wpisują się bezpośrednio w katalog wynikający z ww. artykułu, jednakże wymóg kierowania wyłącznie osób szczupłych stanowi pewnego rodzaju element dyskryminujący ze względu na cechę wyglądu osoby bezrobotnej. Wobec tego należało wyjaśnić z pracodawcą powyższą kwestię i uzgodnić oczekiwania co do kierowanych osób. Ustalono, że pozostałe poddane badaniu krajowe oferty pracy spełniały wymóg wynikający z art. 36 ust. 5e ustawy o promocji zatrudnienia (...).
5. Analiza ww. oferty pracy z dnia (*) złożonej przez (*) na stanowisko kominiarz wykazała uchybienia w zakresie przedłużania terminu zwrotu skierowania do urzędu pracy. Ustalono, iż w 2 przypadkach osoby bezrobotne zgłosiły się do PUP w dniu wskazanym w skierowaniu jako termin jego rozliczenia i tego dnia otrzymały

wezwanie z wyznaczonym terminem kolejnej wizyty w PUP celem rozliczenia skierowania. W aktach sprawy brak informacji o przyczynie nierozliczenia skierowania w terminie, w związku z tym nie można jednoznacznie stwierdzić czy przedłużenie terminu zwrotu skierowania było zasadne.

6. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż w 1 przypadku skierowanie do pracy wydano osobie bezrobotnej niespełniającej oczekiwań pracodawcy. Ustalono, że firma (*) w dniu (*) zgłosiła ofertę pracy na stanowisko kucharz. Z przedmiotowego zgłoszenia wynika, że pracodawca wymagał wykształcenia zawodowego i samodzielności. Dnia 10.03.2017r. do pracodawcy skierowano osobę bezrobotną, która posiada wykształcenie podstawowe oraz nie posiada udokumentowanego stażu pracy. Jak wynika z adnotacji pracodawcy dokonanej na skierowaniu, bezrobotna nie została zatrudniona ponieważ nie spełnia warunków, brak szkoły i doświadczenia. Natomiast zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 16 ustawy o promocji zatrudnienia (...) odpowiednia praca „oznacza zatrudnienie lub inną pracę zarobkową (...) do wykonywania, których bezrobotny ma wystarczające kwalifikacje lub doświadczenie zawodowe (...)”. W związku z tym brak było podstaw do kierowania osoby bezrobotnej niespełniającej oczekiwań pracodawcy.

Analizując całokształt dokumentacji poddanej kontroli stwierdza się, że Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Kraj. realizuje usługę pośrednictwa pracy mając na uwadze obowiązujące w przedmiotowym obszarze przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy. Niemniej jednak biorąc pod uwagę wskazane w niniejszym dokumencie powtarzające się uchybienia wynikające ze stosowania w/w przepisów mające charakter zarówno formalny, jak i merytoryczny, działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Kraj. w zakresie objętym niniejszą kontrolą ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień przedstawiają się następująco:

1. Opracowany przez PUP Strzelce Kraj. druk zgłoszenia krajowej oferty pracy nie zawiera obligatoryjnego elementu jakim jest informacja dotycząca okoliczności, o których mowa w art. 36 ust. 5f ustawy o promocji zatrudnienia (...), co stanowi odstępstwo od § 6 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia MPiPS z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.
2. W 9 przypadkach pracodawcy odmówili zatrudnienia skierowanych do nich osób bezrobotnych ze względu na brak kwalifikacji, pomimo iż w zgłoszeniu oferty pracy nie wskazali oczekiwań w przedmiotowym zakresie. Urząd pracy nie wyjaśnił z pracodawcą ww. kwestii i nie doprecyzował wymogów w zakresie oczekiwanych kwalifikacji.

3. W przypadku 7 osób bezrobotnych, które odmówiły podjęcia zatrudnienia urząd pracy nie przeprowadził postępowania wyjaśniającego i nie ustalił, czy odmowa przyjęcia odpowiedniego zatrudnienia nastąpiła bez uzasadnionej przyczyny.
4. W 1 przypadku stwierdzono, iż PUP przyjął zgłoszenie oferty pracy zawierające element dyskryminujący ze względu na cechę wyglądu kandydatów do pracy.
5. W dwóch przypadkach stwierdzono uchybienia w zakresie przedłużania terminu zwrotu skierowania do urzędu pracy. W aktach sprawy brak informacji o przyczynie nierozliczenia skierowania w terminie, w związku z tym nie można jednoznacznie stwierdzić czy przedłużenie terminu zwrotu skierowania było zasadne.
6. W 1 przypadku przedstawiona bezrobotnemu oferta pracy nie spełniała kryteriów odpowiedniej pracy.

Zalecenia, pouczenia, uwagi i wnioski

1. Opracowany przez PUP Strzelce Kraj. druk zgłoszenia krajowej oferty pracy należy uzupełnić o informację dotyczącą okoliczności, o których mowa w art. 36 ust. 5f ustawy o promocji zatrudnienia (...), zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia MPiPS z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2014r., poz. 667).
2. W sytuacji kiedy pracodawca nie zawarł w ofercie oczekiwań dotyczących kwalifikacji kandydatów do pracy, a mimo to odmawia zatrudnienia z powodu braku kwalifikacji czy uprawnień, zaleca się ponowną analizę złożonej oferty pracy oraz wyjaśnienie z pracodawcą faktycznych powodów odmowy przyjęcia kierowanych bezrobotnych.
3. W przypadku odmowy podjęcia zatrudnienia przez osobę bezrobotną należy przeprowadzić postępowanie wyjaśniające celem ustalenia, czy odmowa przyjęcia odpowiedniego zatrudnienia była uzasadniona. Ponadto w przypadku stwierdzenia, iż odmowa nastąpiła bez uzasadnionej przyczyny zasadne jest stosowanie sankcji wynikających z art. 33 ust. 4 pkt 3 ustawy o promocji zatrudnienia (...).
4. Przy przyjmowaniu zgłoszenia oferty pracy od pracodawcy należy zwracać uwagę, czy nie zawiera ono wymagań, które naruszają zasadę równego traktowania w zatrudnieniu w rozumieniu przepisów prawa pracy i mogą dyskryminować kandydatów do pracy, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie lub orientację seksualną.
5. W przypadku przedłużania terminu zwrotu skierowania do urzędu pracy zasadne jest odebranie od osoby bezrobotnej oświadczenia o przyczynie nierozliczenia skierowania celem udokumentowania, czy zaistniała przesłanka do jego przedłużenia.
6. W przypadku realizacji ofert pracy należy weryfikować je pod względem spełniania kryteriów odpowiedniej pracy w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia (...) biorąc pod uwagę w szczególności spełnianie przez skierowanych bezrobotnych wymogów wskazanych przez pracodawcę.

Informuję jednocześnie, że na podstawie art. 113 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jednostka kontrolowana może w terminie 14 dni od dnia otrzymania zaleceń, uwag i wniosków, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Ponadto jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

Zgodnie z art. 113 ust. 4 w/w ustawy – w przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

Zgodnie z art. 113 ust. 5 w/w ustawy – w przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, z uwzględnieniem zmian wynikających z zastrzeżeń.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz przekazano Dyrektorowi Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Kraj., drugi egzemplarz pozostaje w aktach Oddziału Rynku Pracy w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Grażyna Jelska

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej

(*) Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2018r., poz. 1330 z późn. zm.)